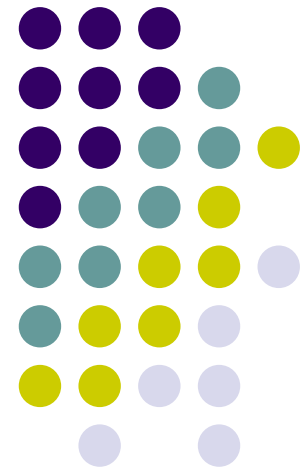

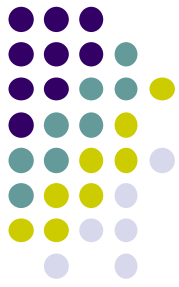
L'aprenentatge cooperatiu

Prof. Mariona Corcelles
Universitat Ramon Llull
marionacs@blanquerna.url.edu

Grup aprenentatge entre iguals (GRAI) de l'ICE UAB
<http://www.antalya.uab.es/ice/aprenentatgeentreiguals>

Objectius del taller

- Reflexionar sobre els **avantatges** de treballar de manera cooperativa com a metodologia per a l'escola de qualitat per a tothom
- Distingir entre **treball en grup i equip cooperatiu**
- Distingir entre **estructura de treball individual, competitiva i cooperativa**
- Conèixer com funciona una **classe cooperativa**
- Analitzar **diferents mètodes** d'aprenentatge cooperatiu

Comunitat d'aprenentatge

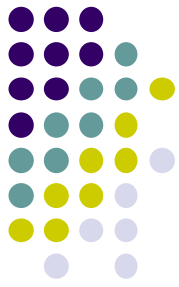
Formació d'equips

1. Agrupament de 4 persones
2. Assignar un rol a cada membre
 - **Secretari:** anota els acords de l'equip
 - **Coordinador:** gestiona la participació de **tots** els membres de l'equip
 - **Supervisor del temps i del to de veu**
 - **Portaveu**
3. Acordar un nom per l'equip
4. El portaveu presenta l'equip als altres equips

L'aprenentatge cooperatiu

recurs per a l'atenció a la diversitat

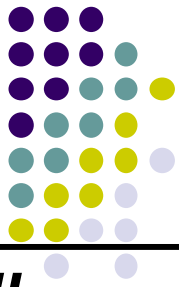

- **Treu profit de l'heterogeneïtat:** les diferències entre els estudiants és un element positiu que facilita l'aprenentatge (no un problema!)
- **Utilitza la capacitat mediadora des alumnes:** els alumnes poden aprendre i ensenyar-se entre ells.
- **Potencia habilitats psicosocials i d'interacció entre iguals,** l'ajuda mútua i la inclusió a l'aula dels alumnes amb més barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació.
- **És un motor per a l'aprenentatge significatiu:** augmenta la participació de tots els alumnes en una mateixa aula ja que permet la diversificació de demandes i d'activitats.

Agrupament // Grup // Equip

- Agrupament: persones que coincideixen en un espai i en un temps
- Grup: número limitat de persones que interactuen per aconseguir un objectiu comú. No hi ha estructuració de l'activitat.
- Equip: grup que coopera per assolir un objectiu comú a partir de aportacions imprescindibles de cada un dels seus membres (divisió de tasques i estructuració)

Equip cooperatiu vs grup de treball

	<i>Equip cooperatiu</i>	<i>Grup de treball</i>
Agrupaments	Heterogenis, compensats	Aleatoris, homogenis, descompensats
Organització interna	Clara	Poc clara
Treball de cada alumne	Cadascú té una responsabilitat. Aportació de tothom.	Repartiment de tasques – uns poden treballar més. No s'assegura la participació de tothom.
Objectius	Interdependència positiva: un aconsegueix els seus objectius si els altres aconsegueixen els seus propis.	L'objectiu propi no sempre està relacionat amb el dels altres
Intervenció docent	Observació – intervenció - dubtes de grup	No intervenció – dubtes individuals
Autoavaluació	Aprenentatge – organització - producte	No n'hi ha

Característiques del treball cooperatiu

- ***Interdependència positiva***

A través de:

- objectius de grup
- reconeixement grupal
- divisió de recursos
- rols complementaris

- ***Interaccions cara a cara***

assistència, suport, encoratjament i reforç entre els membres del grup (implica limitar el nombre de membres)

Característiques del treball cooperatiu

- ***Responsabilitat individual***

cal evitar “la difusió de responsabilitats”. Per garantir una responsabilitat individual es pot fer: avaluació individual, tria aleatòria del portaveu...

- ***Habilitats socials***

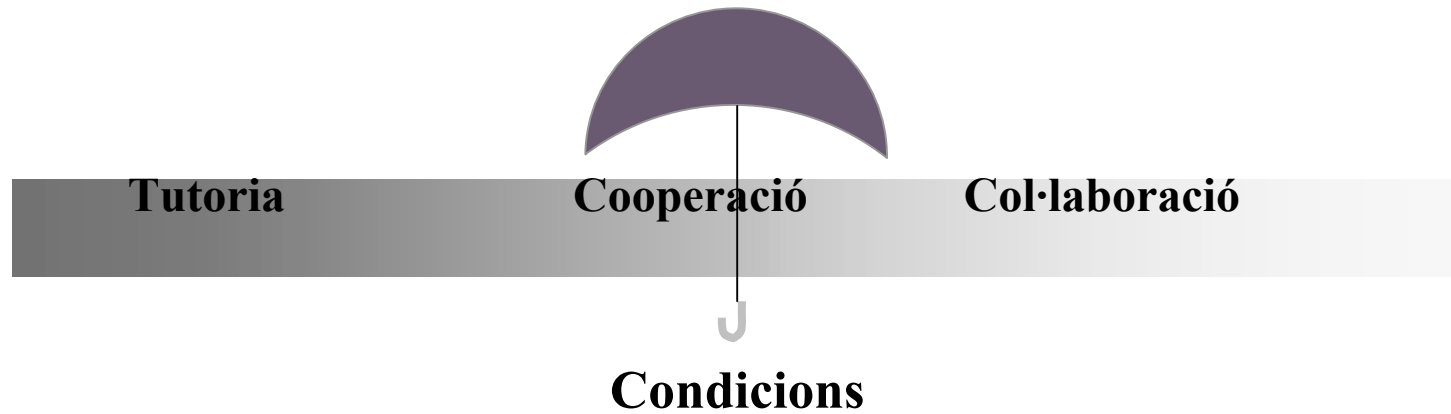
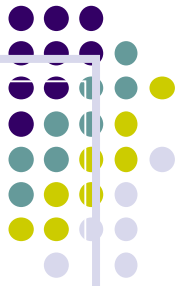
cal ensenyar a : comunicar-se de forma apropiada, resoldre conflictes de forma constructiva, participar, acceptar els altres...

- ***Autoreflexió de grup***

cal destinar un temps per reflexionar conjuntament sobre el procés de treball, en funció dels objectius i les relacions de treball; prendre decisions d’ajuts i millora.

Dimensions de l'aprenentatge entre iguals

1. Interdependència positiva
2. Interacció cara a cara
3. Responsabilitat individual
4. Habilitats socials
5. Auto-reflexió d'equip

Estructura Cooperativa

Transforma

Interaccions entre els alumnes
(Activitat grupal)

Oportunitats d'aprenentatge
(Cooperació)

A través dels mètodes cooperatius

Rellevància educativa del treball cooperatiu

- ***La cooperació és una estratègia instruccional per l'educació inclusiva***
- ***La cooperació desenvolupa habilitats i actituds bàsiques per la democràcia***
- ***La cooperació com a competència clau per la societat del coneixement i de la informació***
- ***La cooperació es un motor per l'aprenentatge***

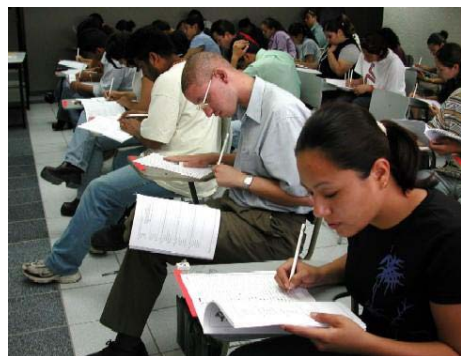
Situacions d'interacció entre iguals

◉ COMPETITIVES

◉ INDIVIDUALISTES

◉ COOPERATIVES

	COMPETITIVA	INDIVIDUALISTA	COOPERATIVA
Tipus de treball	Individual per competir	Individual	Individual per cooperar
Ajuda mútua	No tolerada	Es tolera	Es fomenta
Interdependència	Negativa	No n'hi ha	Positiva
Avaluació	Individual	Progrés	Equip
Control de l'activitat	Professor decideix	Professor decideix	Professor i alumnes
Rols	Professor ensenya (no arriba a tots)	Professor ensenya (no arriba a tots)	Els alumnes també s'ensenyen entre ells Col·laboració
Autonomia	Poca	Poca	Més
Tipus de Motivació	Extrínseca	Depén de cada alumne	Intrínseca

Estructura d'interacció cooperativa a l'aula

Johnson y Johnson(1992) van realitzar estudis d'estructures individualistes, competitives i cooperatives

La cooperació es mostra superior a altres estructures en la relació amb els altres:

- **Relacions més positives**

- **Sentiments recíprocs d'obligació i d'ajuda**
(extensibles al professorat i a la institució escolar)

- **Millora del rendiment acadèmic**

(major productivitat, resolució de problemes i pensament divergent, habilitats intel·lectuals superiors, llenguatge elaborat o precís).

	Escola tradicional o selectiva	Escola inclusiva
Diferències entre alumnes	Element perturbador	Element enriquidor i d'ajuda
Saber i coneixement	El mestre com l'únic posseïdor	Col·laboració alumnes professor i alumnes/alumnes Possibilitat de mobilitzar la capacitat mediatra de l'alumnat fent-la servir com un recurs.
Interaccions entre iguals	No permeses. S'afavoreix: professor / alumne	A incentivar: alumne/alumne. Motor d'aprenentatge.
Tipus de treball	Treball individual/ competitiu	Treball cooperatiu

28.02.08

Temperatura constant
Sang calenta

“Llegim en parella”

Un programa de tutoria entre iguals (amb alumnes i famílies) per a la millora de la competència lectora

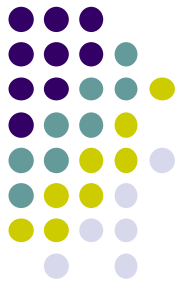
Què és?

Un programa educatiu impulsat pel grup d'aprenentatge entre iguals de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Es basa en la **tutoria entre iguals**: parelles de persones, cap d'elles professor professional de l'altra, que aprenen a través d'una activitat estructurada. El tutor, perquè ensenyar és la millor manera d'aprendre, i el tutorat, perquè rep l'ajut ajustat i permanent del company tutor.

El programa combina la **tutoria entre alumnes** i la **tutoria familiar**.

Les **activitats** (lectura en parella i comprensió lectora) són altament **estructurades** i permeten, quan la parella s'hi ha familiaritzat, un ús més ajustat i creatiu.

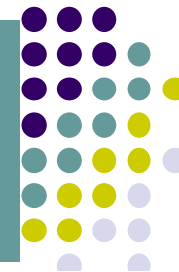
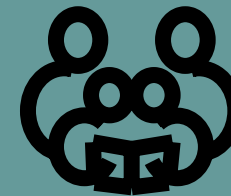

“Llegim en parella”

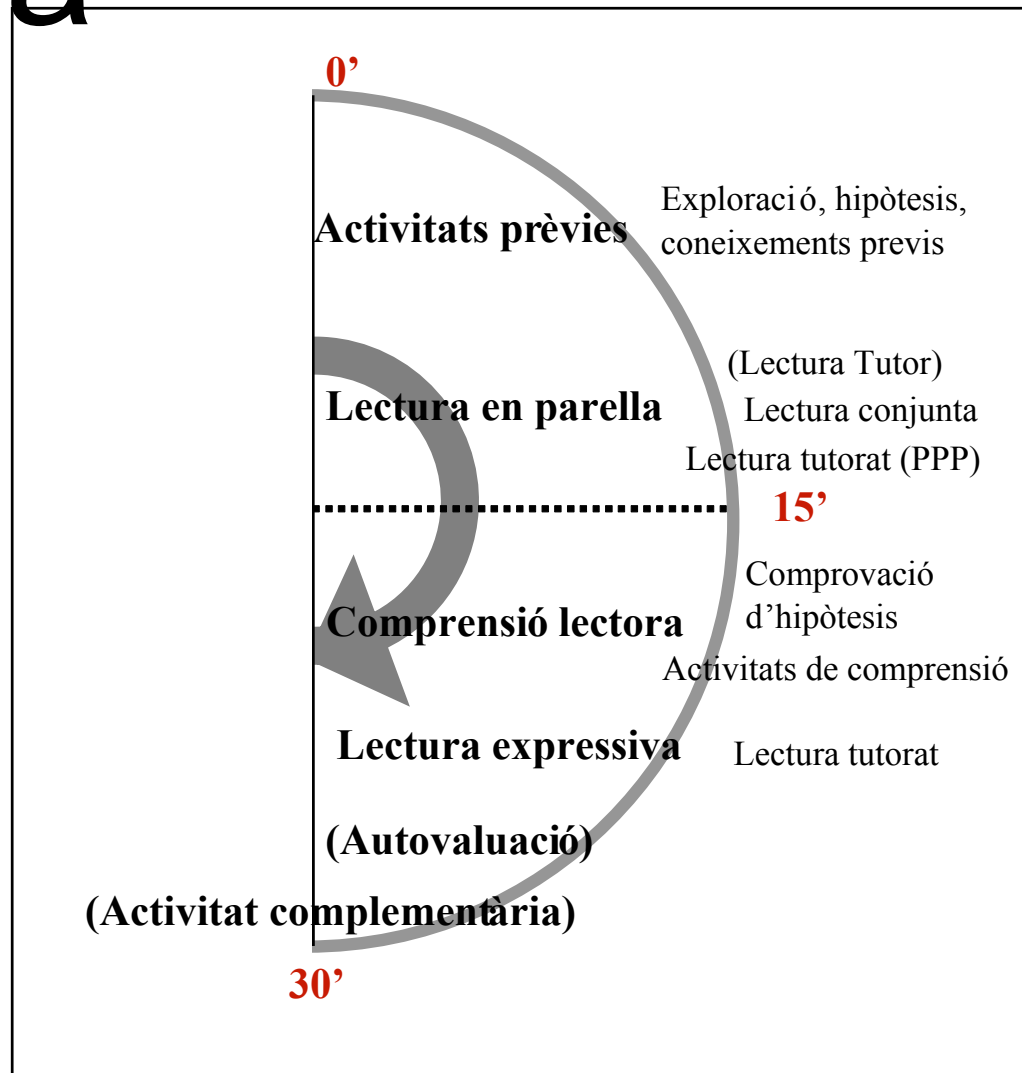
Objectius del programa

- **Posar a l’abast del professorat metodologies inclusives.**
L’aprenentatge cooperatiu i la tutoria entre iguals permet viure la diversitat com un valor positiu: gràcies a la diferència aprenen.
- **Desenvolupar noves didàctiques per a l’ensenyament de la llengua.**
La tutoria entre iguals i el suport familiar complementen les actuacions d’ensenyament i aprenentatge de les competències lingüístiques, amb espais d’ajuda personalitzada i alts nivells d’interacció oral.
- **Millorar la competència lectora de l’alumnat, en especial la comprensió.**
- **Fomentar la capacitat de cooperació entre l’alumnat.**
Més enllà de cooperar per aprendre, la mateixa cooperació és valuosa perquè desenvolupa habilitats socials i actituds bàsiques per a la vida democràtica. Habilitat clau en la societat del coneixement.
- **Potenciar la implicació de les famílies en les tasques escolars**
Es tracta d’afavorir la participació familiar a l’escola. Pares com a tutors de lectura dels seus fills.

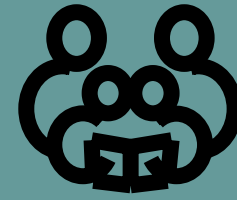
Llegim en parella

Activitats per sessió

Llegim en parella

Full d'activitats
Oferts com a models

Fulls d'activitats
Elaborats pels alumnes
tutors

Abans de llegir:
explorar característiques,
formular hipòtesis i activar
coneixements previs.

Text: de diferents
tipologies i autèntic.

Després de llegir:
reflexió sobre hipòtesis,
activitats de comprensió
lectora i activitat
complementària.

L'alumnat crea material
didàctic (2 fitxes), assistit i
revisat pel professorat

- Ajustament al tutorat
- Motivació de les parelles
- Aprofundiment del tutor

FULL DE SIMULACIÓ

Abans de llegir...

Llegint el títol de l'article, podeu avançar de què ens parlarà el text? Teniu un animal domèstic a casa? Quin? Com el va obtenir? Fa molt temps?

L'ARTICLE DE BUTXACA

Animals abandonats

A qui no li agradaria tenir a casa seva un gosset, un gat o qualsevol altre animal de companyia? Qui no té un familiar o un amic que no tingui a la seva llar una bestiola? I fins i tot, no heu sentit mai a parlar de gent que conviu amb serps, iguanes o qualsevol altre animal exòtic?

En efecte, avui dia és difícil no saber de ningú que no tingui un animal a casa seva. Moltes vegades per

a l'aniversari o aprofitant les festes nadalenques es regalen animals que, si bé al principi fan molta gràcia, després, a mesura que van creixent, esdevenen més una nosa que no pas un ésser estimat. I aquest fet encara s'agreuja més a l'estiu, sobretot a l'hora de fer algun viatge. Resultat: aquell animalet que ens vam estimar tant acaba essent abandonat.

I és que el fet de portar un animal, sigui quin sigui, a casa ha de ser una acció molt meditada, ja que implica una gran responsabilitat. Hem d'estar ben informats (no compreu mai animals en perill d'extinció) i hem de ser conscients que tot ésser viu té unes necessitats: hem de donar-li menjar perquè ha de créixer, l'hem de treure a passejar, l'hem de rentar i a més hem de dur-lo amb freqüència al veterinari. A més, en el cas d'un animal exòtic pot tenir uns requeriments sovint desconeguts. Tot plegat val diners, requereix temps i ganes de fer el que l'animal necessita. I això, especialment a l'estiu, és difícil. Tanmateix, penseu en aquell eslògan que va fer fortuna i mediteu-hi: "Ell mai no ho faria".

(Si voleu aprofundir molt més sobre aquest tema, us recomano que visiteu el web de la coordinadora d'entitats protectores d'animals, ja que hi trobareu la legislació vigent, les entitats que en formen part i, fins i tot, podreu adoptar un animal abandonat: www.lacoordinadora.org/index_cat.html.)

Text: MANEL MURIACH
Il·lustració: SUBI

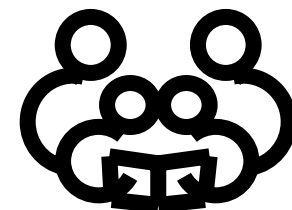

Comprensió lectora

1. Heu encertat el tema de l'article? Coincideix amb allò que havíeu dit abans de llegir el text?
2. Segons l'autor del text, en quina època de l'any s'abandonen més animals?
3. Subratlla els animals que surten al text i classifica'ls en animals domèstics habituals o animals exòtics.
4. Sabeu què vol dir animals en perill d'extinció?
5. Quines són les quatre grans necessitats que tenen els animals domèstics que es descriuen en el text? Se us acut alguna més?
6. Quina és la idea central de l'article?
7. Hi esteu d'acord?
8. Podeu explicar el significat de l'eslògan "Nosaltres no ho faríem"?

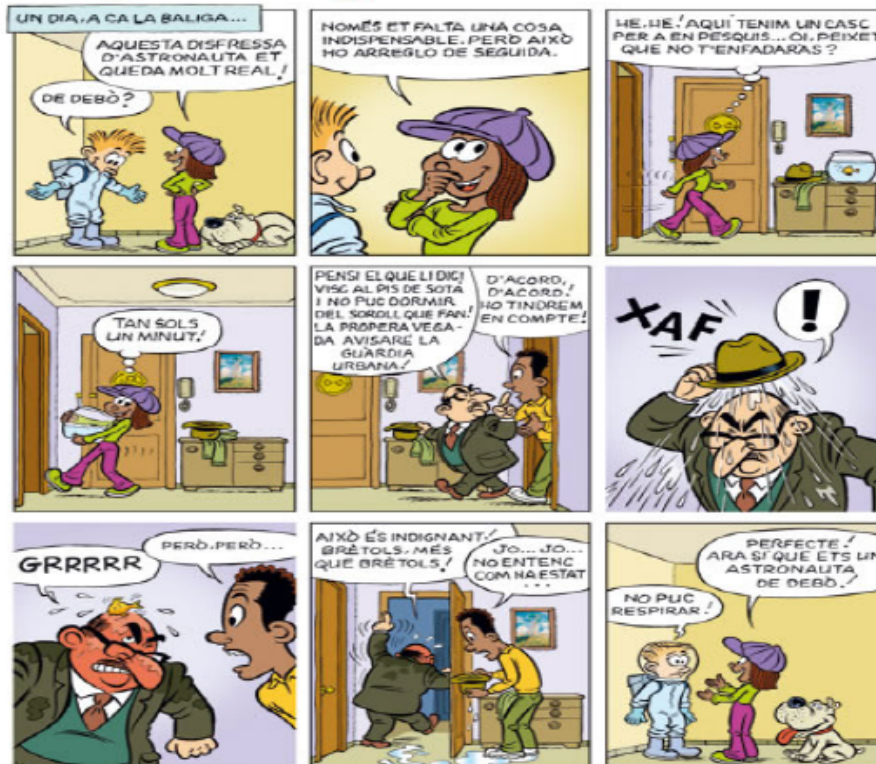
Activitats complementàries

1. Penseu i escriviu dos o tres eslògans més per evitar l'abandonament d'animals domèstics.
2. Visiteu la pàgina web que suggereix l'autor. Quin és el procés per adoptar un animal abandonat?

CÒMIC

Pesquis i Baliga

Cavall Fort Número 1070 Pesquis i Baliga Guió i dibuixos: VILADOMS

Comprensió lectora

1. Un cop llegit el text, havien encertat la història?
2. Quina idea té la Baliga? Creus que és una bona idea? Per què?
3. De què es queixa inicialment el senyor de les ulleres? Qui us sembla que deu ser el responsable?
4. Per què creieu que finalment s'enfada? Té raó per enfadar-se?
5. Com us sembla que deu acabar la història?

Activitats complementàries

1. Us agraden les disfresses? Explica al teu tutor la teva disfressa preferida.

EL ROL DEL TUTOR/A Y TUTORADO/A

Nombre y apellidos _____

Escribe, primero con lápiz, cuáles son las 5 cualidades que tiene que tener un buen tutor o tutora. Piensa qué es para ti un buen profesor. El orden no es lo importante, pero responde con sinceridad. Después, cuando oigas lo que han puesto tus compañeros podrás, si quieres, hacer alguna modificación.

El buen tutor/a es...

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Escribe, también primero con lápiz, cuáles son las 5 cualidades que tiene que tener un buen tutorado/da. Piensa qué es para ti un buen alumno. El orden no es lo importante, pero la sinceridad, sí. Después, cuando oigas lo que han puesto tus compañeros podrás, si quieres, hacer alguna modificación.

El buen tutor/a es...

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LES PARELLES (material pel docent)

Registre d'observacions de *Llegim en Parella*

Data: _____

PARELLES D'ALUMNES	PARELLA D'ALUMNES										ALUMNE TUTOR			ALUMNE TUTORAT				
	Mantenen el contacte ocular	La comunicació entre ambdós es fluida	Vence a la finalització	Activen comentaris gràfics	Identifiquen significats nous per ells	Se senten a gust	Estan interessats en la tasca	Reconeixen els errors	Deixen il·luminats papers	Controlen el temps	S'implica activament en l'aprenentatge del tutorat	Dona r eforços positius al tutorat	El rol reforça l'autonomia	Prepara el tema,assaok materials	Se'l veu a gust i tranquil	Formula preguntes i demana ajuda	Es satisfet en el que demana	Completa les tasques
Tutor:																		
Tutorat:																		
Tutor:																		
Tutorat:																		
Tutor:																		
Tutorat:																		
Tutor:																		
Tutorat:																		
Tutor:																		
Tutorat:																		
Tutor:																		
Tutorat:																		
Tutor:																		
Tutorat:																		
Tutor:																		
Tutorat:																		

Altres observacions: Actuació del professorat, materials i organització

Llegim en parella!

Pauta d'autoavaluació de la parella *Llegim en parella*

Quinzena del ___ al _____. Mes _____

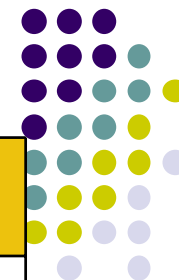
Alumne tutorat/da _____

Alumne tutor/a _____

Abans de llegir. Tots dos...	NM	B
Explorem les característiques del text		
Fem prediccions sobre el contingut		
Activem el que sabem sobre el tema		
Preveiem possibles dificultats		
Lectura en parella. El tutorat...	NM	B
Separa les paraules sense partir el significat: /casa/		
Respecta les pauses: (.) (.) (...)		
Entona bé el text () ? !		
Llegeix sense afegir, treure, desfigurar o canviar		
Pronuncia correctament les elisions (l'home), sonores, neutres...		
Ritme de lectura: massa lent o ràpid /apropiat		
Comprensió del text. El tutorat...	NM	B
Coneix el vocabulari bàsic		
Sap reconèixer textos diferents (cartes, articles, anuncis...)		
Sap identificar les idees principals		
Lectura expressiva. El tutorat...	NM	B
Interpreta i fa sonar bé el text		
Actuació del tutor/a. El tutor...	NM	B
Es prepara el Full d'activitats		
Exemplifica i ajuda a llegir bé el text		
Dóna temps i pistes per trobar els errors		
Ajusta les activitats al tutorat		
Dóna ànims a seguir llegint		
Resol dubtes		
Observacions (objectius per a la propera quinzena, reptes, problemes...)		

Com agrupar als alumnes?

	Joan	Maria	Jessica	Mohamed	Aleix	Tannia	Marc
1. RITME							
2. CONEIXEMENTS PREVIS							
3. PROCEDIMENTS							
4. AUTONOMIA							
5. PERSISTÈNCIA							
6. AGRUPAMENT							
7. MODALITAT D'INTERACCIÓ							

1: (L)ENT, (M)ODERAT, (A)CCELERAT

2, 3, 4 i 5: (A)LTA, (M)ITJANA, (B)AIXA

6: PREFERÈNCIA (I)NDIVIDUAL, (P)ARELLA, (GP)PETIT, (GG)RAN, (GC)LASSE

7: (S)OLITARI, (D)OMINANT, (C)OOPERATIU, (P)ARTICIPATIU

Quins rols poden realitzar els alumnes?

- **Secretari**
- **Coordinador**
- **Controlador del temps / to de veu de l'equip / del material etc.**
- **Portaveu**
- **Supervisor**
- **Observador**
- **Altres...**

Coordinador:

- És el **cap de l'equip**: gestiona el funcionament correcte de l'equip
- **Assigna tasques** als seus membres
- **Controla que la gent treballi i estigui motivada**
- És l'encarregat de **resoldre els problemes i dificultats de l'equip**
(comunicant-los al professor si s'escau)
- **Pot col·laborar amb el Supervisor**

Supervisor:

- **Col·labora amb el coordinador** en la gestió del funcionament de l'equip.
- **Supervisa que els companys facin bé els seus rols i treballin.**
- **Supervisa el temps**
- **Supervisa el to de veu de l'equip**
(és important no molestar els altres equips i acabar la feina a temps).

Secretari:

Es responsabilitza de **promoure i anotar els acords de l'equip**. El portaveu l'ajudarà en aquesta tasca.

Recull i guarda les activitats de l'equip per presentar-les al final del tema al professor.
Ajuda al portaveu a comunicar els acords.

Portaveu:

Vetlla per l'harmonia, el bon ambient de l'equip i la participació de tots els membres.

Col·labora amb el secretari en realitzar les anotacions i en ajudar a assolir el consens en les discussions

Comunica els acords al grup classe amb l'ajuda del secretari (si s'escau).

PLA D'EQUIP

Nom de l'equip:

Membres de l'equip:

[Yellow rectangular area for team members]

Objectius de l'equip i tasca comuna:

[Yellow rectangular area for team objectives and common tasks]

Distribució de les tasques i dels rols:

[Yellow rectangular area for task distribution and roles]

Fonts d'informació i recursos

[Yellow rectangular area for information sources and resources]

PLA D'EQUIP

Curs: 1er Primària

Nom de l'equip: Els Llops

Membres: Aleix, Sheila, Rashid, Marta

Responsabilitats individuals

Rols

Creator

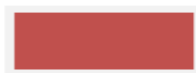
Pentàgon

Aleix: Fer-se expert en el joc creator i en la figura del pentàgon. Rol: Portaveu

Multilink

Rectangle

Sheila: Fer-se experta en el joc multilink i en la figura del rectangle. Rol: Secretària

Construcció de Volums

Triangle

Rashid: Fer-se expert en el joc tangram i en la figura del triangle. Rol: Controlador del silenci.

Geoplà

Quadrat

Marta: Fer-se experta en el joc del geoplà i en la figura del quadrat. Rol: Controladora del temps.

Objectiu de l'equip:

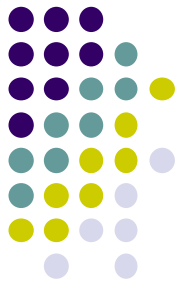
- Aprendre a representar les 4 figures geomètriques
- Aprendre a jugar als 4 jocs de la maleta de geometria
- Aprendre a cooperar amb els companys

Tasca conjunta d'equip:

Realitzar les quatre figures geomètriques: quadrats, rectangles, triangles i pentàgons amb els 4 jocs. En quins jocs això no és possible? Per què?

ORGANITZACIÓ DE L'EQUIP

Nom de l'equip	
Membres:	
Activitat:	
Realitzar un text argumentatiu filosòfic (màx. 1 foli) que reflexioni sobre la ciència i la tecnologia des d'un punt de vista filosòfic.	
El text ha d'anar dirigit als lectors de la Revista de l'Institut. La història o cas que expliqueu, el llenguatge que utilitzeu i la presentació (imatges) del text han de ser originals i atractius pels futurs lectors del vostre text.	
Objectius de l'equip	
De l'activitat	Del mateix equip
<ol style="list-style-type: none">1. Reflexionar sobre la ciència i la tecnologia des d'una mirada filosòfica2. Aprendre a escriure textos argumentatius filosòfics atractius i originals pels futurs lectors del text3. Cooperar amb els companys per realitzar el text de forma conjunta (no individual!)4. Realitzar una presentació i exposició oral del vostre text	<ol style="list-style-type: none">1.2.3.
Distribució de rols i tasques:	
Promoure la Planificació i Coordinador: Es responsabilitza de que l'equip faci ús de la pauta de planificació. Fa respectar el torn de paraula i coordina l'equip pel bon funcionament. Supervisa l'ordre. Controla el temps.	
Promoure l'Escriptura del text i Secretari: Es responsabilitza d'escriure el text i coordina el material necessari. Anota les decisions i acords. Fomenta la participació i el treball per part de tots els membres. Evita la dispersió.	
Promoure la Revisió del text i Portaveu: Es responsabilitza de que el text segueixi els criteris acordats per ser un bon text (pauta de revisió, aspectes a tenir en compte per la realització del text, ajust a la demanda). Anima a l'equip. Presenta i exposa oralment el text.	
Fons i recursos:	
Podeu fer ús dels apunts i material de classe (carpeta de color) i del llibre de filosofia (pàgines acordades). Podeu fer ús d'altres fons d'informació: internet, llibres, notícies diaris, imatges...	

Qui fa el rol de planificar? :

Quin és el problema específic que tractareu en el text?

Delimitació del problema

Aspectes positius	Aspectes negatius
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Pregunta/es filosòfiques que us planteja aquest problema?

Tesi? Quina idea voleu defensar?

Títol del text? (ha de ser breu i atractiu)

Com convencereu al lector? Organització dels arguments per respondre al problema?

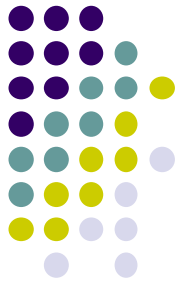
Exemple/es?

Conclusió?

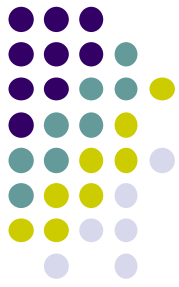
Pregunta/es finals per continuar reflexionant sobre el tema?

Pauta per
planificar el text
conjunt

ROL DEL PROFESSOR

- **Guiar l'activitat** dels alumnes perquè comprenguin el significat del text.
- **Oferir el feedback** necessari per monitoritzar la comprensió.
- **Proporcionar la formació** necessària perquè els alumnes sàpiguen perquè, quan i en quines condicions han d'aplicar un procediment i afavorir així la transferència a activitats similars.
- **Afavorir la participació** dels alumnes en la discussió.
- **Potenciar** que siguin els alumnes els que controlin el diàleg.

AUTOREFLEXIÓ D'EQUIP

Els membres de l'equip destinen un temps per a reflexionar conjuntament sobre:

- **El procés de treball d'equip i l'assoliment dels objectius.**
- **Les relacions de treball i el compliment de les funcions assignades.**
- **Reptes a millorar**

Fruit d'aquesta reflexió prenen decisions d'ajuda i millora per a properes ocasions.

Autoavaluació de l'equip

Nom de l'equip:			
			
1. Com ha funcionat el nostre equip?			
2. Cadascú ha fet bé el seu rol?			
3. Tots hem après a identificar triangles, quadrats, rectangles i pentàgons?			
4. Tots hem après a jugar als diferents jocs?			
5. S'han explicat bé els jocs?			
6. Ens hem ajudat mútuament?			
Què és el que hem fet especialment bé?			
Què hem de millorar?			
Valoració global:			

<i>Si = 1p No Massa = 0,25 p. No = 0 p.</i>	S	NM	N	Punts	COMENTARIS
A) Objectius proposats i pla de treball				Punts totals A =	
1. Teniem clar com realitzar la tasca d'escriptura i quins eren els objectius d'escriure el text?					
2. Ens hem dedicat a treballar en la planificació, l'escriptura i la revisió del text? Hem anat revisant el text per corregir-lo i millorar-lo?					
3. Ens hem organitzat bé? Hem aprofitat bé el temps?					
B) Habilitats de cooperació de tots els membres de l'equip				Punts totals B =	
4. Hem aconseguit crear un bon ambient de treball?					
5. Hem treballat junts, de forma cooperativa? Tothom s'ha implicat?					
6. Cada membre de l'equip ha realitzat el seu rol (promoure la planificació o l'escriptura o la revisió del text; secretari, portaveu, coordinador)?					
7. Hem resolt els conflictes que han sorgit dins del grup?					
C) Aprenentatge a través de l'escriptura cooperativa				Punts totals C =	
8. L'escriptura del text conjunt ens ha ajudat a clarificar dubtes i a reflexionar sobre el tema de la ciència?					
9. Després del treball conjunt tenim més elements per reflexionar sobre el tema de la ciència? Hem après treballant junts?					
10. S'han plantejat i analitzat els diferents punts de vista?					
Punts TOTALS A () + B () + C () =					
Hem assolit els tres objectius que ens varem proposar?					
1.					
2.					
3.					

Ens sentim satisfets dels resultats?

Què hem fet bé?

Quines han estat les principals dificultats?

Què hem de millorar? Objectius pel proper treball en equip:

Objectiu 1:

Objectiu 2:

Objectiu 3:

Us ha agradat fer aquest text junts?

AUTO i COAVALUACIÓ INDIVIDUAL

De forma individual avalua't a tu mateix i als teus companys.

MB= Molt bé B= Bé M= Millorar

En aquesta direcció →

	Valora a la Tannia	Valora al Gerard	Valora a l'Anna	Valora al Victor
Tannia				
Gerard				
Anna				
Victor				

VALORACIÓ DELS TEXTOS ARGUMENTATIUS FILOSÒFICS

Nom Equip: Títol del text:

Data:

Nom Equip Revisor:

Data:

Sí = 1 punt No = 0 punts No Queda Clar (NQC) = 0,25 punts

	EQUIP REVISOR				PROFESSOR			
	Si	NQC	No	Punts	Si	NQC	No	Punts
1. A nivell global, en el text es fa ús d'un llenguatge filosòfic? S'integra algun del contingut treballat a classe? p.ex la relació de la ciència i la filosofia, l'avenç de la ciència, la definició de bioètica, ecoètica, etc								
2. Es realitza una reflexió filosòfica? Es respon a la pregunta que varem realitzar? El contingut del text és suficient o manca informació?								
3. Queda clar el tema o problema? Planteja alguna pregunta per reflexionar sobre el tema o problema?								
4. Queda clara la tesi (la posició que defensen)?								
5. En el desenvolupament, hi ha un o dos arguments sòlids per defensar la tesi?								
6. Es posa un o dos exemples per ajudar a comprendre els arguments?								
7. Hi ha una conclusió clara i coherent?								
8. S'acaba el text invitant al lector a continuar reflexionant sobre el tema? El títol és breu i atractiu?								
9. El text és original i atractiu per les persones a qui va dirigit (pares, companys, professors, etc.)? Es llegeix i s'entén amb facilitat (sense salts en la presentació de les idees)?								
10. El format del text s'ajusta a les condicions acordades? (l'extensió (1 foli); l'estructura: introducció, desenvolupament i conclusió; la correcció ortogràfica...)								
PUNTUACIÓ TOTAL								

EQUIP REVISOR	PROFESSOR

Pauta per co-avaluar els textos entre els equips

CLAUS D'ÈXIT DEL TREBALL COOPERATIU

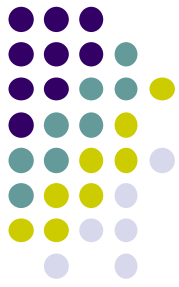
- **Rol del professor**
- Planificació: **agrupaments**, dinàmica ...
- **Formació dels alumnes** en la dinàmica cooperativa i els rols, **normes**
- **Acotació de la demanda**; diversificació de demandes amb diferents nivells de complexitat...
- **Estructuració de les tasques, temps i rols**
- **Avaluació**: avaluació, autoavaluació i coavaluació
Contingut conceptual, procedimental i actitudinal

Quins errors a evitar en l'aprenentatge cooperatiu? (Grisham & Molinelli)

- Fer els equips **massa grans**
- **Instruccions poc explícites**
- Equips **massa homogenis**
- No donar **prou temps** a la interacció
- **Poca proximitat física** dels membres de l'equip
- **Activitat mal estructurada** (poca interdependència i participació individual)
- Precipitar-se a **canviar equips abans de resoldre problemes**
- No donar temps i pautes per **l'autoavaluació d'equip**
- **Fixar-se en el que no funciona** (enlloc de reforçar el que és positiu)
- Usar els equips amb **poca freqüència**

TUTORIA ENTRE IGUALS

Definició

Mètode d'aprenentatge entre iguals basat en la creació de parelles d'alumnes amb una **relació asimètrica (tutor- tutorat)** i un objectiu comú que s'assoleix a través d'una **interacció estructurada**.

Tipologia

Edat	ROL
Diferent	Fix
Mateixa	Recíproc

Avantatges

- Millores acadèmiques
- Millores de les habilitats psicosocials i d'ajuda
 - Implicació, responsabilitat i autoestima
 - Satisfacció amb l'ajuda

Les pràctiques de tutories entre iguals

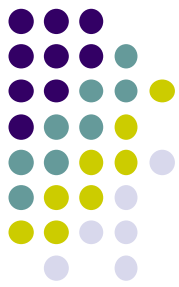
Instrument d'atenció a la diversitat

- Mobilitza la capacitat mediadora de l'estudiant
- Aprofita les diferències de competència o nivell

Canvi en les concepcions docents

- Els alumnes poden ensenyar coses als seus companys
- Tots els alumnes poden aprendre
- Més temps d'aprenentatge acadèmic
- Més efectivitat de l'ajuda del docent (individual)
- Millor aprenentatge (consciència dels processos...)
- Trasllet del control de normes als propis alumnes
- Més participació a l'aula amb una relació més col·laborativa

Dinàmica de treball cooperatiu: TUTORIA ENTRE IGUALS

Lectura tutor

Lectura conjunta

T-t

Lectura t
(PPP)

Lèxic

Idees principals

Preguntes de
comprensió

EXPRESSIÓ ORAL
VELOCITAT
AVALUACIÓ

LECTURA
(Enregistrament)
15 min.

EXPRESSIÓ
ESCRITA
15 min.

COMPREENSSIÓ
LECTORA
15 min.

Segons el dia

Sintaxi

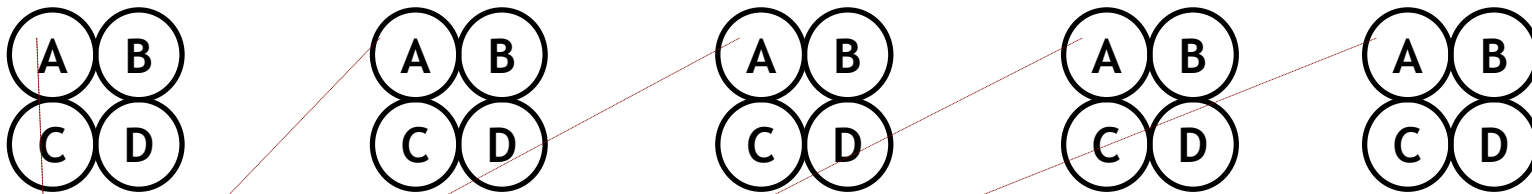
Ortografia

Cal·ligrafia

Dinàmica de treball cooperatiu: PUZZLE

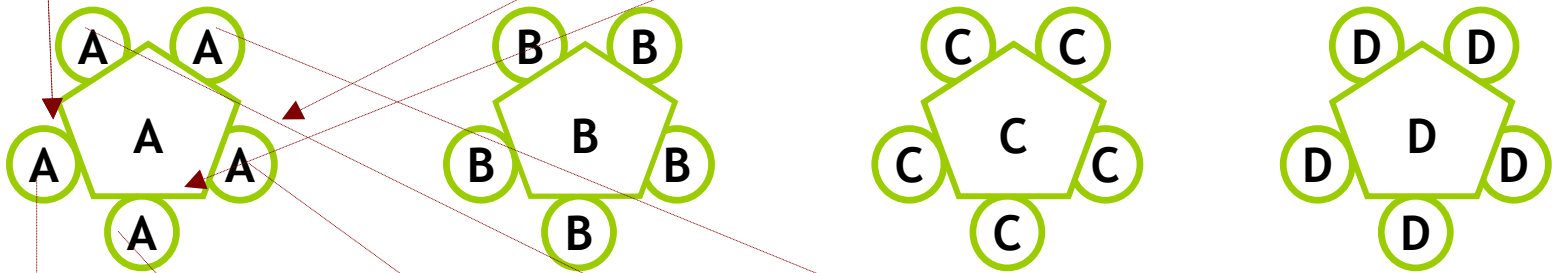

1- EQUIPS BASE (heterogeni)

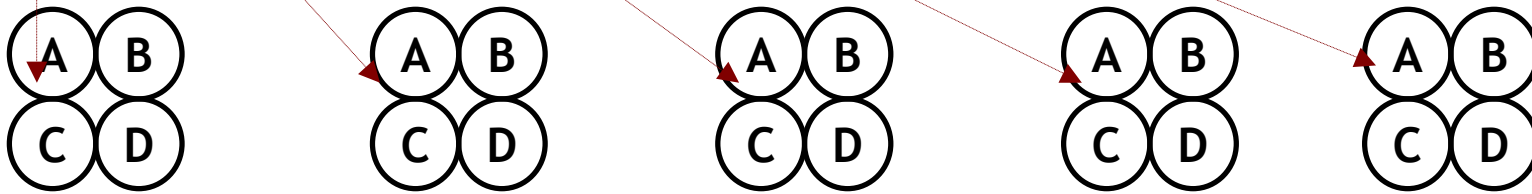
Repartició de les tasques a cada membre

2- GRUPS D'EXPERTS (homogeni)

Resolució de la tasca per part dels experts de cada grup

3- EQUIPS BASE (heterogeni)

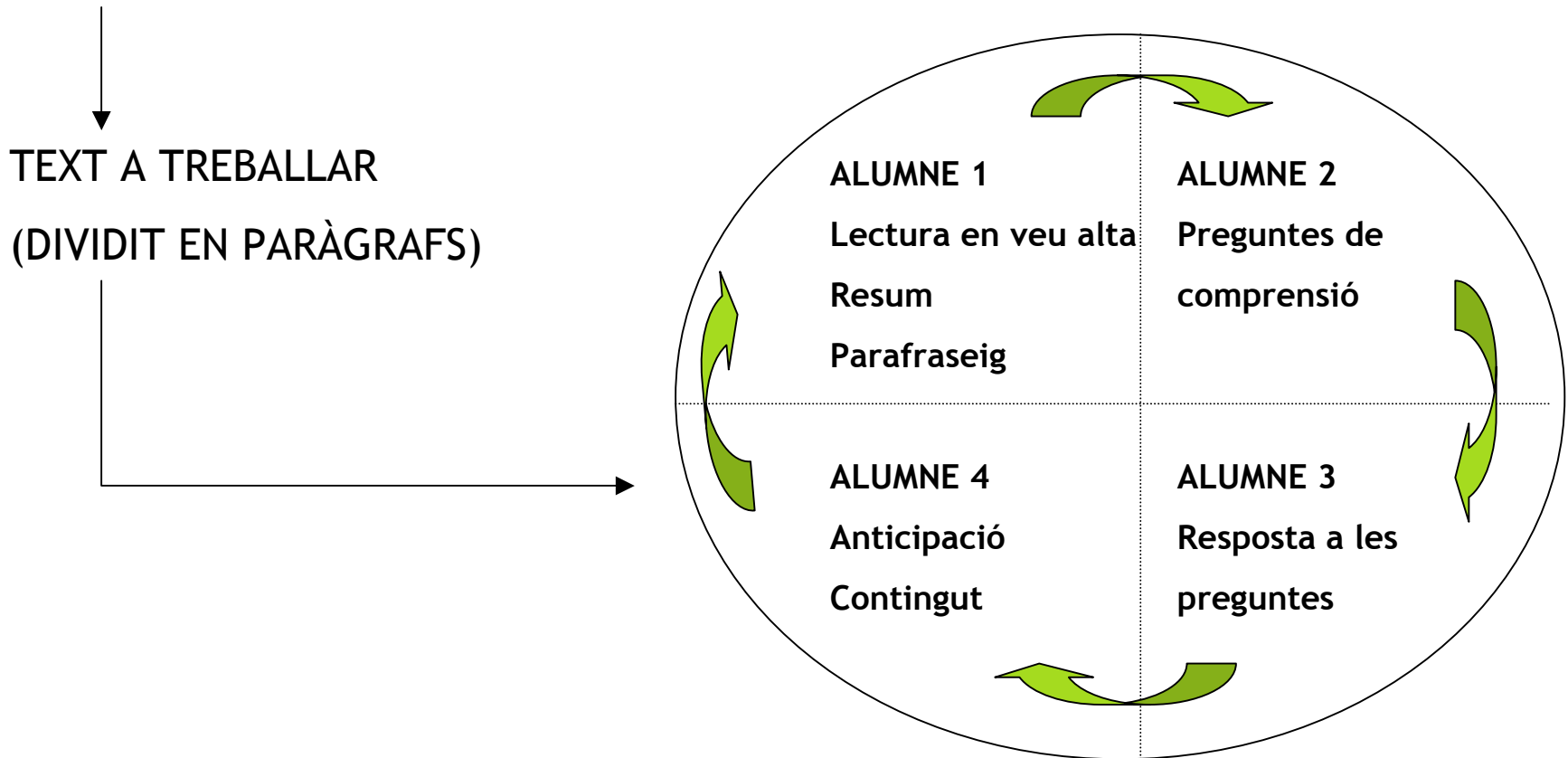

Posada en comú de la tasca de cada expert. Resolució tasca de grup

Dinàmica de treball cooperatiu: Ensenyament recíproc o roda de lectura

MODELATGE PREVI DEL PROFESSOR

Dinàmica de treball cooperatiu: GRUP D'INVESTIGACIÓ

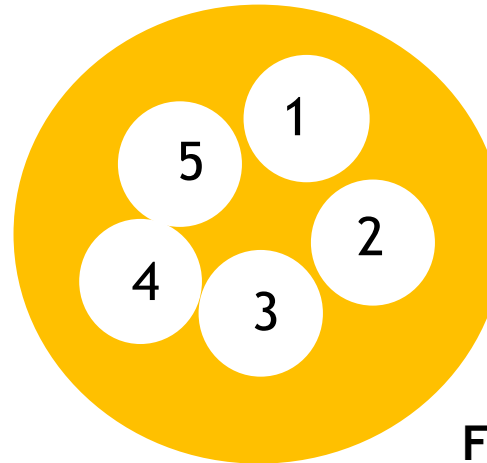

**AULA COM A COMUNITAT
D'APRENENTATGE**

Fase 1: ELECCIÓ TEMA

Subtema 1
Subtema 2
Subtema 3
Subtema 4
...

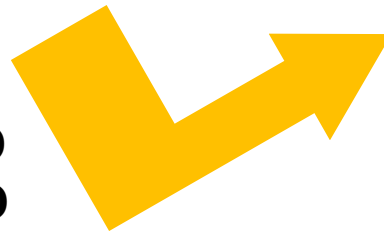
**Fase 2:
PLANIFICACIÓ
INVESTIGACIÓ
EN EQUIPS**

**Fase 3:
INVESTIGACIÓ EN
EQUIPS**

**Fase 4:
POSADA EN COMÚ A
L'AULA**

**Fase 5:
AUTOAVALUACIÓ
EQUIPS**

Organització del treball d'investigació

Elecció del tema i recull dels coneixements previs

Elecció democràtica

Planificació de la investigació en equips

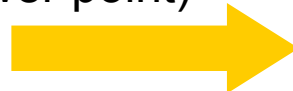
(Pauta: agrupació heterogènia objectius equip, rols, demandes diverses)

Estratègies de recerca, selecció i elaboració de la informació

Posada en comú
(exposició oral, power point)

Estratègies de comunicació de la informació

Avaluació de l'equip

26.02.08

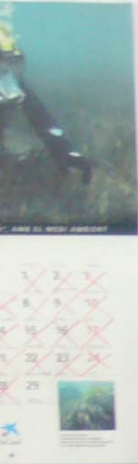
Ocells

dos hàbitats:

terrestre i els ocells
desplacen per
re com l

volant, caminant
nedant.

calent
temperatura variable

AUTOAVALUACIÓ DEL NOSTRE EQUIP

Nom de l'equip:

Distribució dels rols

Cóm ha funcionat el nostre equip?

Ha de millorar
(0 p.)

Bé
(1p.)

Molt bé
(2p)

1. Cadascú ha exercit les tasques que li pertocaven?

2. Tots hem après sobre els mètodes del treball cooperatiu?

3. Hem utilitzat el temps adequadament?

4. Ens hem ajudat mútuament?

5. Hem assolit els objectius de l'equip?

Què és el que hem fet especialment bé?

Què hem de millorar?

Objectius pel pròxim Pla de l'Equip:

Valoració global:

Supervisió del/la professor/a:

INTERROGANTS TREBALL COOPERATIU

- **Si sempre els toca ajudar, els alumnes més capaços no deixen d'aprendre?**
- **Si els alumnes han d'interactuar entre ells (parlar, discutir...), no tindrà problemes de disciplina a l'aula?**
- **Si hem de preparar per a un món competitiu, per què hem d'ensenyar amb aprenentatge cooperatiu?**
- **En els treballs de grup no hi ha sempre algun alumne que no fa res i s'aprofita dels altres?**
- **No és més efectiu i més ràpid explicar un contingut que fer-lo aprendre a través de treball cooperatiu?**
- **I amb tanta cooperació, no pot ser que els alumnes perdin la individualitat?**

BIBLIOGRAFIA

- ◉ <http://antalya.uab.es/ice/aprenentatgeentreiguals>
- ◉ DURAN, D. (Coord.) (2006): “Tutoría entre iguales: algunas prácticas”. Monográfico de *Aula de Innovación Educativa*, 153-154, 7-39.
- ◉ DURAN, D. Y MIQUEL, E. (2004): “Cooperar para enseñar y aprender”. *Cuadernos de Pedagogía*, 331, 73-76.
- ◉ DURAN, D., TORRÓ, J. Y VILAR, J. (2003): *Tutoria entre iguals, un mètode d'aprenentatge cooperatiu per a la diversitat*. Barcelona: ICE-UAB.
- ◉ DURAN, D. Y VIDAL, V. (2004): *Tutoría entre iguales. De la teoría a la práctica*. Barcelona: Graó.
- ◉ ECHEITA, G. Y OTROS (2004): “Igualdad en la diversidad”, *Cuadernos de Pedagogía*, 331, 49-80.
- ◉ JOHNSON, D. Y JOHNSON, R. (1991): *Learning together and alone: cooperative, competitive and individualistic learning*. Massachussets: Allyn and Bacon.
- ◉ JOHNSON, D., JOHNSON, R. Y HOLUBEC, J. (1999): *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Barcelona: Paidós.
- ◉ MONEREO, C. Y DURAN, D. (2002): *Entramados. Métodos de aprendizaje cooperativo y colaborativo*. Barcelona: Edebé.
- ◉ TOPPING, K. (2000): *Tutoring by Peers, Family and Volunteers*. Ginebra: UNESCO.
- ◉ UNESCO (1995): *Las necesidades especiales en el aula*. París: Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura.
- ◉ WELLS, G. (2001): *Indagación dialógica. Hacia una teoría y una práctica socioculturales de la educación*. Barcelona: Paidós.